

[Wihjelm]

omtalte jeg, da de første gang var til behandling den 4. maj i år. Her fremsatte jeg desuden VS' principielle kritik af regeringsforslagene. Vi mener, at regeringen i afvejningen af den enkeltes interesser såsom privatlivets fred og retssikkerhed og tryghed ved benyttelsen af de borgerlige frihedsrettigheder på den ene side og status og det private erhvervslivs interesser såsom effektivitet og kontrol, og hvad man kunne kalde præventivt overblik på den anden side, har ofret den enkeltes sikkerhed til fordel for statsmagtens og erhvervslivets, dvs. systemets magt og effektivitet.

Jeg påpegede desuden det helt uacceptable forhold, at selv det alt for begrænsede hensyn til den enkelte, der ligger i regeringsforslagene, ikke skal udstrækkes til at gælde netop de af de offentlige registre, som udgør den allerstørste risiko for den enkelte, nemlig politiets og efterretningstjenesternes registre.

Endvidere gjorde jeg opmærksom på den indskrænkning i privatlivets fred i forhold til gældende regler, der synes at blive resultatet på meget væsentlige områder, samtidig med at tavshedspligten på disse områder nedbrydes. Det gælder således ifølge lektor, cand. jur. Oluf Jørgensen for hele spektret af sociale klienter, for hvem han konkluderer sin udførlige gennemgang med den konstatering, at – jeg citerer –:

»Lovforslaget indeholder en svækkelse af retsgarantierne med hensyn til videregivelse af registrerede personoplysninger.«

Endelig rejste jeg en hel række spørgsmål i forbindelse med konkrete, centrale bestemmelser i forslagene, bl. a. vedrørende den mulighed de åbner for registrering af politiske forhold, race, religion, hudfarve, seksuelle forhold m.v., med hensyn til kapitel 2-registreringerne, som især gælder private virksomheders registreringer, og som ikke giver den registrerede nogen som helst rettigheder til at se, hvad han er registreret for, og kapitel 6-registreringerne, som gør det muligt så at sige at omgå alle bestemmelserne, hvis man blot placerer registeret i udlandet. Jeg skal henvise til den pågældende ordførertale, som er refereret i Folketingstidende 1976–77, 2. samling, sp. 3622–3627, og i dag fortsætte med de ting, der er kommet til siden.

Det drejer sig om for det første den opklaring, der er sket ved det foreløbige udvalgsarbejde om regeringsforslagene, for det andet

forslagene fra retsforbundet og de radikale og for det tredje det, der i mellemtiden er sket ude i det virkelige liv med direkte forbindelse til registreringsproblemerne.

Regeringsforslagene er som nævnt blevet belyst i mellemtiden først og fremmest ved besvarelsen af den snes opklarende spørgsmål, VS stillede til dem, og som blev besvaret i forbindelse med retsudvalgets heldagsmøde i september. Jeg vil gerne takke for svarene og samtidig sige, at de efter min opfattelse har bestyrket vores kritik af forslagene. Disse svar findes i retsudvalgets bilag 2 til lovforslag nr. L 96 og bilag 16 og 17 til lovforslag nr. L 97 i sidste samling.

Alene de punkter i opklaringen, der er fremkommet her, sammenholdt med at politiets og efterretningstjenesternes registre helt er forblevet i det sorteste mørke, er mere end tilstrækkeligt til at begrunde VS' nej til regeringens udformning af en registerlovgivning. Vi har registreret – hvis jeg tør bruge det udtryk uden at blive misforstået – at regeringen dog har lyttet så meget til kritikken i foråret og under udvalgets grundige behandling i september, at man nu nok har fremsat forslagene uændret, men samtidig har løst op for nogle korrektioner. Men jeg kan godt sige, at de ændringer, man halvt om halvt har tilbudt, vil være utilstrækkelige.

Selv om retsforbundets og de radikales forslag givetvis har nogle løse ender, finder vi, at de i grundstrukturen, i deres principper er langt klarere og bedre og derfor også et bedre udgangspunkt for en lovgivning på området. Jeg finder det meningsløst at gå i detaljer med disse forslag netop nu, fordi de på nuværende stadium nærmest er principforslag. En kort omtale af, hvilke principper der efter VS' mening skal ligge til grund for en registerlovgivning, vil nok være bedre egnet til at belyse vor stilling også til disse forslag.

For VS skal en registerlovgivning have det hovedmål at sikre, at moderne registrerings teknik ikke yderligere udhuler de borgerlige frihedsrettigheder. Edb-teknikken gør det allerede i dag muligt at indrette registre således, at man ved et simpelt opkald af et personnummer øjeblikkeligt på en data-skærm kan fremkalde f. eks. følgende oplysninger om den pågældende: hvilke samfundskritiske bøger har hun lånt på biblioteket? Hvilke opkald til eller fra særligt regi-